



Grad Novi Vinodolski

62.

Na temelju članka 11. stavka 2. Zakona o otpadu (»Narodne novine« broj 178/04, 111/06, 60/08 i 87/09) i članka 21. Statuta Grada Novi Vinodolski (»Službene novine Primorsko-goranske županije« broj 28/09 i 30/09), Gradsko vijeće Grada Novi Vinodolski, na sjednici održanoj 30. studenoga 2009. godine, donosi

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM za Grad Novi Vinodolski za razdoblje od 2009. do 2016. godine

1. Uvod

1.1. Uvodno obrazloženje

2002. godine izrađena je Nacionalna strategija zaštite okoliša te Nacionalni plan djelovanja na okoliš (»Narodne novine« broj 46/02; u daljnjem tekstu NN). Oba dokumenta jasno su definirala neodgovarajuće postupanje s otpadom kao najveći problem zaštite okoliša te prioritet u rješavanju problema zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj. Isto je utvrdila i Europska komisija u svom Mišljenju (»Avis«) iz travnja 2004. gdje upućuje da je osim prilagođavanja zakonodavnog okvira zahtjevima i standardima Europske unije potrebno unaprijediti i implementaciju postojećih zakona koji se uglavnom ne provode. Plan gospodarenja otpadom na razini županija i općina jedan je od načina kojim Republika Hrvatska pokušava postupati sa ovim problemom. Plan gospodarenja otpadom pruža jasan uvid u postojeću situaciju na planu gospodarenja otpadom, razlaže i pruža analizu dobrih i loših praksa te predlaže rješenja koja trajno, a ne samo akutno, uklanjaju i rješavaju problem otpada na određenom području.

Problem gospodarenja otpadom ne predstavlja problem sam za sebe, njegovo rješenje jedan je od preduvjeta ostvarenja strateških gospodarskih ciljeva Republike Hrvatske - privlačnost kao turističkog odredišta te uspostave imidža zemlje proizvođačke zdrave hrane. Uspješnost tih kampanja uvelike ovisi o efikasnosti strategije i plana gospodarenja otpadom; dugoročno, turizam mora zbrinuti otpad na način da se ne narušava krajobraz, a sa više od 3000 deponija razasutih diljem zemlje, koje ugrožavaju i vodene tokove i kvalitetu obradive zemlje stoga posljedično i hrane, hrvatska ugrožava svoje potencijale i kao turističke destinacije i proizvođača zdrave hrane. »Divlje deponije« su posljedica nekontroliranog odlaganja gdje se ocjed, plinovi i ostale tvari iz opasnog i neopasnog otpada nekontrolirano šire u okoliš. Uzimajući u obzir opisano stanje na terenu i prioritete Republike Hrvatske u procesu pristupanja Europskoj uniji, županijskom Strategijom zaštite okoliša Primorsko-goranske županije do 2015. godine gospodarenje otpadom stavljeno je na listu apsolutnih prioriteta.

Bez obzira što se na području Primorsko-goranske županije tijekom proteklog razdoblja postupanje s otpadom umnogome unaprijedilo, ono još uvijek nije u cjelini usklađeno s propisima i pozitivnim zakonskim aktima. Najbitnije odrednice postupanja sa otpadom u Gradu Novi Vinodolski je postupanje prema propisima i usvojenim jedinstve-

nim županijskim sustavom gospodarenja komunalnim i neopasnim otpadom te sanacija divljih odlagališta. Nadalje, praksa također uvelike zaostaje sa zakonodavstvom, a mora se razmisliti i o novim načinima kontrole i nadgledanja »divljih deponija« te primjerenijim kaznama za odlaganje na takav, ilegalan način. Praksa je pokazala da su na našem području najbolje rezultate polučili financijski poticaji i kazne.

TEMELJI POLITIKE GOSPODARENJA OTPADOM U REPUBLICI HRVATSKOJ SADRŽANI SU U:

- Zakonu o otpadu (NN 178/04, 111/06 i 60/08)
- Uredba o kategorijama otpada, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (NN 50/05)
- Zakonu o zaštiti okoliša (NN 110/07),
- Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), koja je sastavni dio Strategije zaštite okoliša Republike Hrvatske (NN 46/02)
- Zakon o potvrđivanju Baselske konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju (NN - Međunarodni ugovori 3/1994)

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu Strategija) ustvrdila je da količina otpada u državi raste, a istovremeno je infrastruktura koja bi taj otpad trebala zbrinuti neodgovarajuća. Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske zacrtan je cilj u gospodarenju otpadom u skladu s politikom gospodarenja otpadom u Europskoj Uniji. Uspostavljen je okvir unutar kojega će Republika Hrvatska morati smanjiti količinu otpada koji proizvodi, a otpadom koji je proizveden održivo gospodariti.

1.1.1. Ciljevi gospodarenja otpadom

Općenito, glavni ciljevi gospodarenja otpadom su izbjegavanje i smanjenje generiranja otpada te izbjegavanje i smanjenje njegovih opasnih osobina. U idealnim uvjetima otpad ne bi niti nastajao. Međutim, kako u svakom sustavu mora postojati makar minimalan nivo entropije - otpada je neminovnost rada svakog sustava.

Različiti su načini na koji se nosimo sa otpadom. Globalno uvriježena hijerarhija postupanja sa otpadom (poznata i kao piramida otpada) preferira kako slijedi:

1. Izbjegavanje/smanjenje nastajanja otpada
2. Ponovna upotreba
3. Recikliranje
4. Oporaba
5. Energetska iskoristivost otpada
6. Maksimalno iskorištavanje tijeka otpada
7. Odlaganje na za okoliš prihvatljiv način.

3. POLAZIŠNE ODREDNICE PLANA GOSPODARENJA OTPADOM GRADA NOVI VINODOLSKI

3.1. Zakon o otpadu

Obveza izrade Plana gospodarenja otpadom za Grad Novi Vinodolski proizlazi iz Zakona o otpadu (NN 178/04), podzakonskih propisa, te drugih dokumenata zaštite okoliša državnog i županijskog nivoa.

»ČLANAK 7.

- (1) Planski dokumenti gospodarenja otpadom jesu:
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Strategija),
 - Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,
 - županijski (regionalni) plan gospodarenja otpadom i Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba,
 - gradski, odnosno općinski plan gospodarenja otpadom, te
 - plan gospodarenja otpadom proizvođača otpada.

Plan gospodarenja otpadom Grada Novi Vinodolski donosi Vijeće Grada Novi Vinodolski.

4. GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU GRADA NOVI VINODOLSKI

Problematika gospodarenja otpadom na području Grada Novi Vinodolski uklapa se u stanje koje je trenutno prisutno gotovo u svim jedinicama lokalne samouprave u Primorsko goranskoj županiji. Grad, kao i ostale jedinice lokalne samouprave Županije u segmentu gospodarenja otpadom ne funkcioniraju u potpunosti na zakonski ispravan i ekološki zadovoljavajući način. Prije svega to se odnosi na veliki broj »divljih deponija« te (ne)sudjelovanje javnosti u rješavanju ovog problema. Kao što je već navedeno, upravo je sanacija ilegalnih deponija te uredno i zakonito gospodarenje i zbrinjavanje otpada prioritet Republike Hrvatske na području zaštite okoliša i jedan od važnih preduvjeta ulaska Hrvatske u Europsku uniju.

Trenutna situacija vezana za gospodarenje otpadom je nepovoljna iz više razloga, među kojim su najvažniji tehničke i financijske mogućnosti jedinica lokalne samouprave uključujući i Grad Novi Vinodolski te navike i odnos prema vlastitom okruženju stanovništva Županije i lokalne samouprave.

Bez obzira na uzroke, posljedice neprimjerenog gospodarenja komunalnim i ostalim vrstama otpada su brojne, od ekoloških i zdravstvenih kao što su nepovoljno stanje u prostoru koji je onečišćen raznolikim otpadom, smanjena kakvoće okoliša i kakvoće življenja te nepovoljni učinak na zdravstvene rizike stanovništva do socio - ekonomskih - smanjena vrijednost zemljišta i nekretnina, smanjena privlačnost lokaliteta za življenje i investiranje, negativni demografski trendovi i drugo.

Iako se ne može reći da su u potpunosti izostali naponi u svezi sanacije »divljih deponija« te odlaganje izgradnje novih odlagališta komunalnog i proizvodnog otpada poradi nepostojanja pregleda i analize postojećeg stanja te dugoročnog financijskog ograničenja, aktivnosti na području lokacije, markiranja i sanacije »ilegalnih« deponija nisu adekvatne u broju i opsegu. Nadalje, izostao je i obrazovni dio rješavanja problema »divljih« deponija koji je neophodan za dugoročne rezultate na ovom području. Unatoč navedenim ograničenjima, radi svega navedenog, postojeće stanje ne može se ocijeniti kao zadovoljavajuće.

Postojeće stanje također je posljedica, u prošlosti nedostatne zakonske regulative, ali i nedosljedne primjene one regulative koja je bila na snazi. Od velike je važnosti na ovom mjestu istaknuti i dugo postojanje sindroma NIMBY (Not In My Back Yard - Ne u mojem dvorištu) i s time povezane teškoće odabira adekvatne lokacije za zbrinjavanje komunalnog i proizvodnog otpada u Primorskoj goranskoj županiji. Ironija takvog odnosa prema gospodarenju otpadom je što otpad na kraju završi točno u dvorištu lokalne zajednice i to u svom najgorem obliku - u obliku »divljih« deponija. Navedena praksa na žalost nije niti iznimka niti lokana specifičnost već više globalno obilježje kada je u pitanju gospodarenje s otpadom.

Sadašnje stanje postupanja s otpadom na području Grada Novi Vinodolski, prikazano je po osnovnim grupacijama otpada, sukladno Zakonu o otpadu (prema svojstvima otpad se dijeli na neopasni, opasni i inertni, a prema mjestu nastanka na komunalni i proizvodni otpad).

Prostornim planom Primorsko-goranske županije utvrđene su osnovne točke i postavke gospodarenja komunalnim i neopasnim otpadom zbog čega je potrebno:

- izraditi elemente sustava gospodarenja otpadom (CZGO - CENTRALNA ZONA GOSPODARENJA OTPADOM, transfer stanice i reciklažna dvorišta).
- izraditi Programe sanacija divljih odlagališta te uz sufinanciranje istih provesti sanaciju.

Najveći problem kako na području Županije, tako i na području Grada Novi Vinodolski je i dalje vrlo nizak stupanj primarne selekcije, odnosno odlaganje otpada bez prethodne separacije, odlaganje otpada bez prethodne predoberade i analize otpada odnosno eluata.

Također veliki problem predstavlja i neodgovarajući način praćenja podataka o količinama, vrstama i načinu postupanja s proizvodnim otpadom iako su mnogi proizvođači obveznici dostave ROO (podataka o Registru onečišćavača okoliša).

4.1. Postojeći kapaciteti za odlaganje komunalnog otpada

Kao što je već navedeno, otpad prikupljen na području Grada Novog Vinodolskog, otprema se posredstvom tvrtke »Ivanj« d.o.o., na odlagalište otpada »Duplja«, koje je namijenjeno odlaganju otpada s područja jedinica samouprave Grada Novog Vinodolskog, Grada Crikvenice i Općine Vinodolske.

Odlagalište Duplja odlagalište je neopasnog otpada. Ovo odlagalište ima odgovarajuću građevinsku dozvolu (Klasa: UO/lo-361-03/04-01/326, Ur. br. 2170-80-02-00-05-06/CT) izdanu 12. 4. 2005. godine od strane Ureda državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji, Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko pravne poslove, Pododsjek za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko pravne poslove, Ispostava Crikvenica.

Deponija Duplja nalazi se u zaleđu Novog Vinodolskog, 7 kilometara od grada. Odlagalište Duplja je prirodna kraška vrtača. Do sanacije, tehnika odlaganja otpada bila je izbacivanje otpada iz vozila sa najviše kote preko metalne rampe, pri čemu je dolazilo do samozapaljenja otpada i stalnog sagorijevanja. Ova praksa predstavljala je poseban je problem lokacije u III. zoni vodozaštite - izvorišta Žrnovnica.

Kod planiranja sanacije »Duplje« prvobitno je bilo predviđeno gospodarenje otpadom tehnologijom kompostiranja, međutim Strategijom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj to je onemogućeno. Iz toga razloga tehnologija sanacije je izmijenjena pa se pristupilo izgradnji privremene »kazete«, gdje će se odlagati otpad, čiji će se volumen sabijati strojem, a po sanaciji prostora sadašnjeg deponija otpad će se na isti način odlagati na tom mjestu. U svezi sanacije prihvaćena je studija utjecaja na okoliš projekta do zatvaranja na koju je Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja dalo pozitivno mišljenje rješenjem Up/Io- 351-02/02-06/12, ur. broj: 531-05/01-JM-02-6. Za potrebe sanacije Povjerenstvo za upravljanje imovinom Republike Hrvatske donijelo Odluku o prijenosu u vlasništvo Gradu Novi Vinodolski 33.300 m² zemljišta, te je od tada deponija u vlasništvu Grada Novi Vinodolski, dok su Grad Crikvenica i Općina Vinodolska korisnici usluga i kao takvi dužni razmjerno sudjelovati u financiranju rada.

Građevinski otpad sa područja Grada Novog Vinodolskog deponira se na odlagalištu građevinskog otpada »Kargač«, sukladno Zaključku 372-1/06 gradskog poglavarstva Grada Novog Vinodolskog. Također, na deponiju »Krgač«, u ovom trenutku odlažu se i razne vrste glomaznog otpada, i to:

- Automobilske olupine (osobni automobili sa i bez motora, te teretni automobili)
- Hladnjaci (kućni - do 500l, i industrijski >500l)
- Štednjaci (kućni i ostali)
- Perilice rublja (kućne i industrijske)
- Ostali metalni otpad
- Stari namještaj
- Autogume

Na deponiji se tek 2006. nakon 40 godina ugasila vatra. Sve potrebne radove za gašenje vatre financirao je Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sa 40% potrebnih ulaganja dok su preostala sredstva namaknuta iz proračuna jedinica lokalne samouprave koje su korisnici navedene deponije.

Bez obzira što je smanjivanje količina otpada spaljivanjem u neadekvatnom okruženju i bez odgovarajuće, zakonom propisane opreme, kao praksa u najvećoj mjeri napušteno 2006. godine, i danas je moguće zateći prizore poput prikazanih na donjim slikama.

Spaljivanjem otpada ovog tipa generira se koncentracija furana i dioksina koja je čak i 200 puta viša od koncentracije koja nastaje uslijed izgaranja fosilnih goriva, te predstavlja potpuno neprimjeren, i zakonski neprihvatljiv način ophođenja s otpadom Na deponiju Duplja, između ostalog izvršeno je brtvljenje i izgrađene su geomembrane koje služe kao barijere istjecanju tekućinama i plinovima iz deponije u okoliš.

Time je uvelike povećana zaštita okolnih voda i zraka.

Predviđa se da će novo odlagalište otpada, odgovarajućeg kapaciteta - CZGO »Mariščina«, započeti s radom krajem 2010. ili početkom 2011. godine. Tada će biti pokrenuta i konačna sanacija, kako deponije Duplja, tako i ostalih deponija u PGŽ, a na mjestu nekih od njih će se graditi pretovarne stanice.

Odlagalište Duplja otvoreno je 1969. Godine. U ovom trenutku ono se prostire na području 7 kilometara udaljenom od Grada Novog Vinodolskog na površini od 8.000 m².

Procijenjeno je da ukupan kapacitet deponije iznosi 74.000 m³. Do 2002. godine je kapacitet popunjen sa 63,51%, odnosno na njemu je odloženo cca. 47.000 m³ otpada. Na ovu deponiju godišnje se odlaže oko 40.000 m³ otpada od kojih je otprilike 70% izgorjelo. 2006. godine napušta se praksa smanjivanja otpada spaljivanjem te se prelazi na smanjivanje volumena otpada a) recikliranjem, b) prešanjem, odnosno kompaktiranjem (strojnim sabijanjem) otpada. Takav kompaktirani otpad tretira se eMBA otopinom u cilju razgradnje organskog otpadnog materijala i redukcije emisije neugodnih mirisa.

4.1.6. Procjena količina komunalnog otpada koji će biti generiran na području Grada za period obuhvaćen Planom

Za potrebe procjene količina generiranog komunalnog otpada za naredni period od 8 godina, obuhvaćen ovim Planom kao polazišne osnove uzete su slijedeće pretpostavke preuzete iz Plana gospodarenja otpadom Primorsko - goranske županije za razdoblje 2007. - 2015.

- porast količina generiranog komunalnog otpada od 2,25% za period do 2010.

- porast količina generiranog komunalnog otpada od 2,0% za period od 2011. do 2015.

- porast količina generiranog komunalnog otpada od 1,5% za period od 2016. do 2020.

Na osnovi gore navedenih pretpostavki i prema raspoloživim podacima o količinama generiranog komunalnog otpada na području Grada Novi Vinodolski do 2008. godine procijenjene su količine za koje se očekuje da će biti generirane u periodu obuhvaćenom Planom.

Tabela 1: Procjena količina generiranog komunalnog otpada za period do 2016. godine

| PROCIJENJENE KOLIČINE OTPADA ZA PERIOD OBUHVAĆEN PLANOM (T) | | | | | | | |
|---|-------|-------|-------|---------|--------|--------|---------|
| 2009. | 2010. | 2011. | 2012. | 2013. | 2014. | 2015. | 2016. |
| 4987,76 | 5100 | 5202 | 5306 | 5412,14 | 5520,4 | 5630,8 | 5715,25 |

Ovime je dat prikaz postojećeg sustava gospodarenja otpadom, prikazane su aktualne količine te postojeći trendovi porasta količina komunalnog otpada na području Grada Novog Vinodolskog, kao i procijenjene količine komunalnog otpada za koji se pretpostavlja da će na području Grada biti generiran za razdoblje obuhvaćeno Planom.

4.4. Neuređena odlagališta - »Divlji deponiji« na području Grada Novog Vinodolskog

Unatoč tvrdnji tvrtke Ivanj d.o.o. da na području Grada Novog Vinodolskog i Općine Vinodolske postoji samo jedna divlja deponija »Guč«, čija se sanacija uspješno privodi kraju, utvrđeno je da na navedenom području postoji ipak veći broj ilegalnih odlagališta otpada. Iz tog proizlazi da je jedan od najvećih problema na području Grada Novog Vinodolskog, vezanih uz problematiku gospodarenja otpadom, svakako »divlji deponiji« ili neuređena odlagališta otpada. Na divlja odlagališta na području Grada

Novog Vinodolskog, ali i susjedne Općine Vinodolske odlažu se najčešće građevinski materijal, krupni metalni otpad (stari štednjaci, hladnjaci i sl.), namještaj te stare gume koji su nastali ili bili u posjedu stanovnika Novog Vinodolskog.

Posljednjih godina se sanaciji divljih odlagališta otpada na području Grada pridaje znatna pažnja, što je rezultiralo smanjenjem količina neadekvatno pohranjenog otpada, no to je i dalje »gorući« problem. Tom problemu treba pristupiti iz perspektive dugoročnosti i šireg geografskog koncepta jer je iz terenskog uvida jasno da se velika količina otpada iz Grada Novog Vinodolskog odlaže u susjedne samouprave. Stoga ovom problemu lokalne samouprave trebaju pristupiti zajednički.

Također treba napomenuti kako se većina lokacija divljih odlagališta povremeno saniraju odvozom otpada na službena odlagališta, međutim neodgovornim ponašanjem pojedinaca ponovno nastaju smetlišta na istim ili drugim lokacijama. Uz navedeno posljedica stvaranja divljih odlagališta je svakako i nepostojanje adekvatnih kapaciteta za

prihvat vrsta otpada koje čine glavninu sastava »divljih odlagališta« na području samog Grada (transfer stanice, sabirna dvorišta) te vjerojatno nedovoljna frekvencija odvoza glomaznog otpada i informiranost lokalnog stanovništva.

5. Ciljevi gospodarenja otpadom

Kako je Grad Novi Vinodolski sastavni dio Primorsko-goranske županije, Plan gospodarenja otpadom Grada Novog Vinodolskog mora biti u potpunom suglasju sa Planom gospodarenja otpadom PGŽ.

Temeljem odrednica PGŽ, postupanje s otpadom na području PGŽ potrebno je usuglasiti s odredbama Zakona o otpadu, kao i svim podzakonskim aktima koji su doneseni temeljem ovog Zakona (nacionalne Strategije i nacionalnog Plana gospodarenja otpadom, te prostornog plana PGŽ).

Time se, u smislu gospodarenja otpadom na području Grada Novog Vinodolskog, nameću slijedeći ciljevi:

- Uspostava usvojenog sustava gospodarenja otpadom
- Sprječavanje nenadziranog postupanja sa otpadom
- Saniranje neuređenih odlagališta i otpadom onečišćenog tla
- Razvijanje i utvrđivanje programa edukacije o otpadu
- Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru, uz materijalnu i energetske oporabu otpada
- Razvitak infrastrukture za provedbu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom
- Smanjivanje rizika od otpada
- Izobrazba upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema gospodarenja otpadom

Također, gore navedenim dokumentima postavljeni su i kvantitativni ciljevi u pogledu obuhvata stanovništva organiziranim skupljanjem komunalnog otpada; bitnog smanjivanja komunalnog i biorazgradivog otpada; rasta udjela recikliranog i obrađenog komunalnog otpada; rješavanje problematike postojećih odlagališta otpada te ostvarenja ciljanih kvota oporabe i recikliranja posebnih kategorija otpada.

Podzakonskim propisima - pravilnicima o gospodarenju posebnim kategorijama otpada (ambalažom i ambalažnim otpadom, otpadnim gumama, otpadnim uljima, otpadnim baterijama i akumulatorima i otpadnim vozilima), postavljeni su sljedeći ciljevi:

- Postizanje udjela povratne ambalaže kako bi se ostvarilo 55% mase recikliranog ambalažnog otpada do 31.12.2008. odnosno 80% mase recikliranog ambalažnog otpada do 2015, a od toga reciklirano najmanje 60% mase svakoga ambalažnog materijala sadržanog u ambalažnom otpadu, osim drva.
- Uspostava sustava prikupljanja otpadnih guma radi oporabe u materijalne i
- energetske svrhe.
- Uspostava sustava skupljanja otpadnih jestivih i mineralnih ulja radi oporabe i/ili zbrinjavanja.
- Postupanje s pojedinim posebnim kategorijama otpada na području Grada Novog Vinodolskog uskladiti s načinom propisanim »Zakonom o otpadu« i odgovarajućim pravilnicima za pojedine posebne kategorije otpada.

Na osnovi analize postojećeg stanja tokova pojedinih posebnih kategorija otpada na razini Županije proizašli su i slijedeći ciljevi:

- Gospodarenje s medicinskim otpadom na području uskladiti s odgovarajućim propisima i dokumentima. U sustav gospodarenja uključiti i otpad koji nastaje u zaštiti zdravlja životinja.

- Gospodarenje otpadom s brodova uskladiti s propisima i dokumentima zaštite okoliša.

- Subjekti koji upravljaju lukama otvorenim za javni promet i lukama posebne namjene, a koji to još nisu učinili, moraju izraditi Planove gospodarenja otpadom s brodova.

U SMISLU PROVEDBE POSTAVLJENIH CILJEVA POTREBNO JE PROVESTI SLJEDEĆE KONKRETNE AKCIJE:

- Izgraditi pretovarne stanice
- Izgraditi reciklažna dvorišta i organizirati eko-otoke
- Izraditi i provesti plan edukacije i informiranja zajednice o eko-otocima
- mogućnostima recikliranja te općenito o gospodarenju otpadom i problematici vezanom uz njega
- Izgradnja sustava za prikupljanje tehnološkog otpada koji trenutno nedostaje, a zakonski je obvezatan
- Uspostaviti sustav za odvojeno skupljanje, sortiranje, predobradu i obradu otpada:
 - unaprijediti postojeći način odvojenog skupljanja otpada
 - organizirati prijevoz odvojenog skupljenog otpada

Kako bi se postiglo da utjecaj na okoliš građevinskog otpada bude što manji, potrebno ga je razvrstavati i odvojeno skupljati radi obrade i oporabe

- U sklopu reciklažnih dvorišta ili pak transfer stanica predvidjeti plohe za privremeno skladištenje manjih količina građevinskog otpada, za potrebe fizičkih osoba
- Nastaviti postupanje s otpadom životinjskog podrijetla na Zakonom i Pravilnikom propisan način kod registriranih proizvođača i skupljača
- Svi subjekti koji upravljaju lukama otvorenim za javni promet i lukama posebne namjene, a koji to još nisu učinili, obvezni su osigurati prihvat otpada s brodova
- Realizirati plan sanacije otpadom onečišćenog tla i neuređenih odlagališta na području Grada Novog Vinodolskog
- Osigurati sredstva za realizaciju svih navedenih mjera
- Neprekidno raditi na unaprjeđenju sustava prikupljanja podataka o otpadu
- S obzirom da nisu dostupni podaci o vrstama i količinama otpada s brodova, potrebno je uspostaviti sustav njihova prikupljanja od subjekata koji upravljaju lukama i obrade prikupljenih podataka.
- Osmisliti i provesti program obrazovanja i informiranja o postupanju s otpadom

7. Zaključak

Postupanje s otpadom na području Grada Novog Vinodolskog uklapa se u cjelovitu sliku postupanja otpadom na nivou Primorsko-goranske županije.

Grad Novi Vinodolski ce kao sastavni dio Primorsko-goranske županije, aktivno sudjelovati u razradi i postupcima koji ce afirmativno djelovati na postupanje sa otpadom, putem vlastitih resursa, putem usklađivanja sa Primorsko-goranskom županijom.

Što se tiče deponija koje su trenutno u uporabi (Duplja, Kargač) Grad Novi Vinodolski, zajedno sa drugim jedinicama lokalne samouprave koje odlažu svoj otpad na tom mjestu učinio je vrlo mnogo na sanaciji, zaštiti voda i tla u blizini deponija i unapređivanju tehnike odvoza i odlaganja, te bi svakako trebalo iskoristiti mogućnost primjene navedenih lokacija u smislu ostvarivanja cilja implementacije opisanog sustava gospodarenja otpadom, tj. adaptirati navedene lokacije u adekvatna privremena odlagališta, koja bi funkcionirala na zakonski i okolišno odgovarajući način.

Osim sanacije najveće »divlje« deponije Guč i u saniranju ostalih ilegalnih deponija uložilo se dosta truda. Međutim, budući da se ne ulaže u rješavanje korijena problema - navike, informiranost, adekvatna frekvencija odvoza i drugo, deponije se ubrzo ponovno pojavljuju. Također, još uvijek ne postoje analize koje bi objasnile zašto je na upravo ovom području povećan broj »divljih« deponija što je neophodno radi poduzimanja korektivnih akcija.

Ne postoji sustav prikupljanja elektronskog i elektroničkog otpada već se on prikuplja samo dva puta godišnje zajedno sa glomaznim otpadom. Iako se naknadno izdvaja pretpostavlja se da dobar dio tog otpada, radi nepostojanja sustava, završi na deponiji Duplja, ali i na »divljim« odlagalištima. Potrebno je uspostaviti ovaj sustav radi sprječavanja upravo navedenog scenarija. Isto vrijedi za prikupljanje lijekova, baterija i akumulatora, guma i auto olupina.

Grad Novi Vinodolski mora aktivnije sudjelovati u ishođenju informacija o tijeku, količinama, i karakteristikama otpada iz proizvodnih cjelina koje se nalaze na području Grada Novog Vinodolskog, a sa ciljem smanjenja moguće ugroze djelovanjem navedenog otpada, na kvalitetu života u Gradu Novom Vinodolskom u cjelini.

Kao što je već naglašeno, postoji određen problem sa odlaganjem rastresnog otpada koji se povećava, umjesto da se smanjuje kao udio u ukupnom volumenu i masi otpada. Detaljnijim uvidom u navike, popunjenost kapaciteta eko-otoka na području Grada i drugim pokazateljima potrebno je utvrditi razloge zašto lokalno stanovništvo preferira ne sortirati otpad na mjestu nastanka. U skladu sa rezultatima treba poduzeti korektivne akcije.

Jedino sveobuhvatno rješenje problema otpada kako za Grad Novi Vinodolski, tako i za ostale jedinice lokalne samouprave Primorsko-goranske županije jest uspostava cjelovitog sustava za odvojeno prikupljanje otpada.

OSNOVNI ELEMENTI TAKVOG SUSTAVA SU:

- CZGO
- Reciklažna dvorišta, transfer stanice, sabirna dvorišta i kompostišta
- Posude za odvojeno prikupljanje otpada (eko otoci, zvona, baje za krupni otpad, posude za odvojeno prikupljanje za kućanstva)
- Sustav prijevoza otpada
- Obrazovanje i kontinuirana edukacija
- Pravodobno informiranje i sudjelovanje javnosti
- Sustav nadgledanja odlaganja i sustav adekvatnih kazni za ilegalno odlaganje.

No svakako valja naglasiti kako je takav, cjeloviti sustav gospodarenja otpadom, smislen jedino u slučaju da se primjeni na cijelo područje Primorsko-goranske županije, u protivnom bi najvjerojatnije bio nedovoljno učinkovit s obzirom da bi došlo do prebacivanja kapaciteta predviđenog reciklažnog dvorišta i kompostišta.

Takvo prebacivanje kapaciteta javilo bi se kao posljedica situacije da na područjima lokalnih samouprava koje okružuju područje Grada Novog Vinodolskog ne postoje isto-

vjetne mogućnosti (nisu uspostavljena adekvatna reciklažna dvorišta i kompostišta) te bi stanovništvo tih područja najvjerojatnije koristilo kapacitete za odlaganje Grada Novog Vinodolskog, što bi dovelo do preopterećenja i posljedično nepravilnog funkcioniranja predviđenih kapaciteta.

Također, valja naglasiti kako je projekt uvođenja takvog sustava za prikupljanje otpada, sa ekonomske strane prevelik korak za pojedinu jedinicu lokalne samouprave, samu za sebe, pa tako i za Grad Novi Vinodolski, već bi morao uključivati i adekvatnu potporu kako na Županijskom nivou, tako i na Državnom, pogotovo stoga što je pitanje gospodarenja otpadom na području Grada Novog Vinodolskog pitanje i od Županijskog i Državnog interesa.

Uzevši u obzir mogućnosti na nivou lokalne samouprave isključivo Grada Novog Vinodolskog kao izdvojene cjeline, mogućnosti za unaprijeđenje sustava gospodarenja otpadom su na nižem nivou. Međutim, čak i u tako suženim financijskim i tehničkim okvirima puno se toga može učiniti kroz opće mjere u smanjenju generiranja otpada, informiranje i obrazovanje javnosti, sudjelovanje javnosti u donošenju politika i projekata, uključivanje javnosti u sustav nadziranja i dr.

Opće mjere gospodarenja otpadom predstavljene su poglavljem 6, a u slučaju specifične primjene na područje Grada Novog Vinodolskog to bi značilo sljedeće:

- Unaprijediti sustav odvojenog prikupljanja otpada:
- Uspostava transfer-stanica/sabirnih dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada
- Postavljanje adekvatnih posuda za odvojeno prikupljanje otpada po kućnim brojevima
- Organizirati, u suradnji sa tvrtkom koncesionarom za odvoz otpada, sustav za prikupljanje i pražnjenje takvih posuda
- Edukacija javnosti po pitanju provedenih unaprijeđenja sustava odvojenog prikupljanja otpada
- Kontinuirana edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Grada Novog Vinodolskog kako o problematici otpada i gospodarenja otpadom, tako i o mogućnostima za sprječavanje onečišćenja okoliša u općenitom smislu (putem organiziranja i održavanja seminara, interneta, oglašavanja, i sl.).
- Sustavna sanacija postojećih divljih odlagališta otpada i sprječavanje nastajanja novih
- Pojačati nadzor nad ilegalnim odlaganjem.

Niže je dat matrični prikaz mjera koje je nužno provesti kako bi se pružila mogućnost za rješavanje problema sa otpadom (pri čemu se prvenstveno misli na sanaciju otpadom onečišćenog tla - »divlje« deponije) na području Grada Novog Vinodolskog. Također, za svaku mjeru određeni su nositelji i sudionici, predviđena sredstva i mogući izvori, kao i rokovi za provedbu.

| | | |
|---|------------------|---|
| 1 | MJERA | Izgradnja pretovarne stanice sa reciklažnim dvorištem |
| | NOSITELJI | Grad Novi Vinodolski, Ivanj d.o.o. |
| | SREDSTVA | 6.700.000,00 kn |
| | IZVORI SREDSTAVA | DP, ŽP, PJLS, Fond, međunarodni fondovi, JPP, gospodarski subjekti |
| | ROK PROVEDBE | 2011. |
| 2 | MJERA | Elaborat o izboru lokacije izgradnje pretovarne stanice sa reciklažnim dvorištem |
| | NOSITELJI | Grad Novi Vinodolski, Ivanj d.o.o. |
| | SREDSTVA | 70.000,00 kn |
| | ROK PROVEDBE | 2010. |
| 3 | MJERA | Izgradnja reciklažnih dvorišta |
| | NOSITELJI | Grad Novi Vinodolski, Ivanj d.o.o. |
| | SREDSTVA | 4.000.000,00 kn |
| | IZVORI SREDSTAVA | DP, ŽP, PJLS, Fond, međunarodni fondovi, JPP, gospodarski subjekti |
| | ROK PROVEDBE | 2015. |
| 4 | MJERA | Izgradnja i uspostava sabirnih mjesta i eko otoka za odvojeno prikupljanje otpada uključujući i izvedbene elaborate o lokacijama i broju sabirnih mjesta i eko otoka. |
| | NOSITELJI | Grad Novi Vinodolski, Ivanj d.o.o. |
| | SREDSTVA | 1.200.000,00 kn |
| | IZVORI SREDSTAVA | PRORAČUN GRADA NOVI VINODOLSKI |
| | ROK PROVEDBE | 2010. |
| 5 | MJERA | Postavljanje adekvatnih posuda za odvojeno prikupljanje otpada po kućnim brojevima |
| | NOSITELJI | Grad Novi Vinodolski, Ivanj d.o.o. |
| | SREDSTVA | 240.000,00 kn |
| | IZVORI SREDSTAVA | PRORAČUN GRADA NOVI VINODOLSKI, IVANJ D.O.O. |
| | ROK PROVEDBE | 2010. |
| 6 | MJERA | Sustavna sanacija postojećih divljih odlagališta otpada i sprječavanje nastajanja novih |
| | NOSITELJI | Grad Novi Vinodolski |
| | SREDSTVA | 300.000,00 kn |
| | IZVORI SREDSTAVA | PRORAČUN GRADA NOVI VINODOLSKI, ŽP, FOND |
| | ROK PROVEDBE | TRAJNO |

| | | |
|----|------------------|--|
| 7 | MJERA | Edukacija javnosti po pitanju provedenih unapređenja sustava odvojenog prikupljanja otpada |
| | NOSITELJI | Grad Novi Vinodolski |
| | SREDSTVA | 50.000,00 kn |
| | IZVORI SREDSTAVA | PRORAČUN GRADA NOVI VINODOLSKI |
| | ROK PROVEDBE | TRAJNO |
| 8 | MJERA | Kontinuirana edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Grada kako o problematici otpada i gospodarenja otpadom, tako i o mogućnostima za sprječavanje onečišćenja okoliša u općenitom smislu (putem organiziranja i održavanja seminara, interneta, oglašavanja, i sl) |
| | NOSITELJI | Grad Novi Vinodolski |
| | SREDSTVA | 30.000,00 kn |
| | IZVORI SREDSTAVA | PRORAČUN GRADA NOVI VINODOLSKI |
| | ROK PROVEDBE | TRAJNO |
| 9 | MJERA | Sanacija odlagališta komunalnog otpada Duplje |
| | NOSITELJI | Grad Novi Vinodolski, Ivanj d.o.o. |
| | SREDSTVA | 15.000.000,00 kn |
| | IZVORI SREDSTAVA | PRORACUN GRADA NOVI VINODOLSKI, ŽP, FOND, IVANJ D.O.O. |
| | ROK PROVEDBE | 2015. |
| 10 | MJERA | Revizija plana gospodarenja otpadom sa izvješćem gradonačelnika županijskom uredu, mzopu, azo |
| | NOSITELJI | Grad Novi Vinodolski |
| | SREDSTVA | 30.000,00 kn |
| | IZVORI SREDSTAVA | PRORAČUN GRADA NOVI VINODOLSKI |
| | ROK PROVEDBE | TRAJNO |
| 11 | MJERA | Izrada elaborata o izboru lokacija za izgradnju i uspostavu sabirnih mjesta i eko otoka uključujući i cost/benefit analizu |
| | NOSITELJI | Grad Novi Vinodolski |
| | SREDSTVA | 70.000,00 kn |
| | IZVORI SREDSTAVA | PRORAČUN GRADA NOVI VINODOLSKI, IVANJ D.O.O. |
| | ROK PROVEDBE | 2010. |

Vremenski plan realizacije pojedinih projekata vezanih za sustavno postupanje sukladno Planu gospodarenja otpadom dan je donjom tablicom

| Ulaganje | Godina | | | | | | | |
|--|--------|------|------|------|------|------|------|------|
| | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 |
| Izgradnja pretovarne stanice sa reciklažnim dvorištem | | | x | | | | | |
| Elaborat o izboru lokacije izgradnje pretovarne stanice sa reciklažnim dvorištem | | x | | | | | | |
| Izgradnja reciklažnih dvorišta | | | x | | | | x | |
| Izgradnja i uspostava sabirnih mjesta i eko otoka za odvojeno prikupljanje otpada uključujući i izvedbene elaborate o lokacijama i broju sabirnih mjesta i eko otoka. | | x | | | | | | |
| Postavljanje adekvatnih posuda za odvojeno prikupljanje otpada po kućnim brojevima | | x | | | | | | |
| Sustavna sanacija postojećih divljih odlagališta otpada i sprječavanje nastajanja novih | x | x | x | x | x | x | x | x |
| Edukacija javnosti po pitanju provedenih unapređenja sustava odvojenog prikupljanja otpada | x | x | x | x | x | x | x | x |
| Kontinuirana edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Grada kako o problematici otpada i gospodarenja otpadom, tako i o mogućnostima za sprječavanje onečišćenja okoliša u općenitom smislu (putem organiziranja i održavanja seminara, interneta, oglašavanja, i sl) | x | x | x | x | x | x | x | x |
| Sanacija odlagališta komunalnog otpada Duplje | | | | | | | x | |
| Revizija plana gospodarenja otpadom sa izvješćem gradonačelnika županijskom uredu, mzopu, azo | x | x | x | x | x | x | x | x |
| Izrada elaborata o izboru lokacija za izgradnju i uspostavu sabirnih mjesta i eko otoka uključujući i cost/benefit analizu | | x | | | | | | |

8. Završne odredbe

Proširena verzija Plana sa svim tablicama i fotografijama dostupna je na www.novi-vinodolski.hr.

Ovaj Plan stupa na snagu osmog dana od objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

Klasa: 363-02/09-01/36

Ur. broj: 2107/02-01-09-2

Novi Vinodolski, 1. prosinca 2009.

GRADSKO VIJEĆE GRADA NOVI VINODOLSKI

Predsjednik
Neven Pavelić, v.r.